

Naloga medijev je tudi, da dajejo ener

Dobre novice Mediji morajo informirati, toda delež dobrih in slabih novic bi moral b

LJUBLJANA – Zdravnik in psiholog dr. Edward de Bono je tisti mislec, ki je predsedniku Obama predlagal, da ga lahko nauči razmišljati, medijem pa svetoval, naj poskrbijo, da bodo tudi dobre novice imele dovolj prostora. Obama mu ni prisluhnil, tudi mediji vztrajajo pri tem, da je samo slaba novica dobra novica. Zakaj?

**SONJA MERLIJAK
MILICA KATIČ**

Svet ne potrebuje samo znanja o rešnici, ki ga podajajo v šoli, opozarja Maltežan, ki večino časa preživi v Veliki Britaniji. Potrebuje tudi ljudi, ki bodo ustvarjali vrednost; oblikovali poti za naprej. Nove ideje se ustvarjajo z razmišljanjem, ki je zelo pomembno in obenem zelo zanemarjeno.

Avtor tehnike šest klobukov razmišljanja, s katero lažje in brez konfliktov pridemo do rešitve zapletenih problemov, velja tudi za

FOTO LJUBO VUKELIČ

De Bono: V časopisih bi morali eno stran nameniti pozitivnim novicam.

izumitelja izraza »misliti izven okvirjev« (out of the box), čeprav danes raje uporablja izraz »lateralno razmišljanje«. Napisal je več kot 80 knjig; pet jih je prevedenih tudi v slovenščino, med njimi *Lateralno razmišljanje*, *Šest klobukov razmišljanja* in *Naučite svojega otroka misliti*. Leta 2005 je bil no-

miniran za Nobelovo nagrado za ekonomijo.

Edwarda de Bona zanimajo tudi mediji. V njih bi rad videl zgodbe mladih ljudi, ki so naredili nekaj posebnega, na primer premagali velike težave. S takimi zgodbami bi lahko pokazali drugim, pravi de Bono, kako se da uspeti. Vsak ča-

sopis bi po njegovem prepričanju moral eno stran nameniti dobrim, pozitivnim novicam. Če bi se izkazalo, da se teh ne da dobiti, pa bi bilo treba oblikovati novinarsko agencijo za pozitivne novice. »Res je, da ljudi bolj zanimajo slabe novice. Zato pa sem rekel, da bi bila samo ena stran. Če imamo pet strani o športu, je lahko tudi ena stran za dobre novice. Če bi bile vse, ljudi ne bi zanimalo, se strinjam,« je v enem od intervjujev dejal že pred tremi leti.

Kakšna je vloga medijev v današnji družbi? Kaj mediji so in kaj bi morali biti?

Mediji se zanimajo za tiste zgodbe, za katere menijo, da zanimajo njihove bralce, poslušalce, gledalce. Upravičeno so med njimi zgodbe o krizah, vojnah, kriminalu, naravnih nesrečah in drugih svetovnih tegobah. Ampak vse te zgodbe so negativne. Ljudje res mislijo, da morajo vedeti za vse te stvari in da jih takšne novice zanimajo. Kljub temu pa se morajo mediji potruditi, da bi bili pozitivni in konstruktivni.

lajajo energijo in upanje

slabih novic bi moral biti najmanj enak, ker so na svetu tudi lepe in dobre stvari

sopis bi po njegovem prepričanju moral eno stran nameniti dobrim, pozitivnim novicam. Če bi se izkazalo, da se teh ne da dobiti, pa bi bilo treba oblikovati novinarsko agencijo za pozitivne novice. »Res je, da ljudi bolj zanimajo slabe novice. Zato pa sem rekel, da bi bila samo ena stran. Če imamo pet strani o športu, je lahko tudi ena stran za dobre novice. Če bi bile vse, ljudi ne bi zanimalo, se strinjam,« je v enem od intervjujev dejal že pred tremi leti.

Kakšna je vloga medijev v današnji družbi? Kaj mediji so in kaj bi morali biti?

Mediji se zanimajo za tiste zgodbe, za katere menijo, da zanimajo njihove bralce, poslušalce, gledalce. Upravičeno so med njimi zgodbe o krizah, vojnah, kriminalu, naravnih nesrečah in drugih svetovnih tegobah. Ampak vse te zgodbe so negativne. Ljudje res mislijo, da morajo vedeti za vse te stvari in da jih takšne novice zanimajo. Kljub temu pa se morajo mediji potruditi, da bi bili pozitivni in konstruktivni.

Zakaj?

Ker so na svetu tudi lepe in dobre stvari. To bo bralcem pomagalo, da ne bodo postali depresivni, jih spodbujalo, da bodo tudi sami ravnali pozitivno in konstruktivno.

Je kdo že upošteval vaš nasvet?

Morda, vendar tega ne vem. Ljudje, ki delajo v medijih, so zelo konzervativni. Prepričani so, da vedo, kaj ljudje želijo.

Kdo torej res želi slabe novice?

Novinarji trdijo, da javnost. Imajo prav? Je res samo slaba novica dobra novica?

Občasno, pravzaprav zelo redko, bi lahko bila slaba novica dobra. Če denimo bralcem sporočite, da se približuje tornado, se mu bodo mogoče poskušali izogniti. Poskrbeli bodo zase, za bližnje in za premoženje, še posebej če bodo od novinarjev izvedeli, da se v takih primerih poveča, denimo, število kraj. Torej so včasih slabe novice res dobre. Ampak predvsem so novinarji tisti, ki so prepričani, da bralci od njih hočejo takšne novice.

Kaj pa želijo ljudje? Mešanico dobrih in slabih novic?

Ni pomembno, kaj želijo. Ljudi zanimajo slabe novice. Ampak če bodo dobili priložnost, jih bodo zanimale tudi dobre. Tudi tu se lahko pojavi problem. To je zavist. Uspeh drugih lahko v ljudeh zbudi slabe občutke.

Ravno zato naj bi bilo v medijih toliko slabih novic. Zaradi njih se bralci bolje počutijo, z njimi dobijo potrditev, da njihovo življenje ni tako slabo, kot je življenje tistih, o katerih berejo. Dobre, spodbudne novice pa bi jih sille, da nekaj naredijo, če želijo, da bo njihovo življenje boljše.

Do neke mere je to lahko res. Ampak pogledamo lahko tudi tako: morda ne bi občutili pritiska, ampak bi videli priložnost, da izboljšajo svoje življenje.

Po drugi strani vse več ljudi pravi, da ne spremljajo v medijev, ker jih slabe novice spravljajo v slabo voljo. Seveda, še posebno če so nagnjeni k temu. Slabe novice to občutje še poslabšajo.

Če bi lahko spremenili to, kako mediji predstavljajo dogodke, kaj bi naredili?

Kot rečeno, v časopisih bi morali eno stran nameniti pozitivnim novicam. Na televiziji in radiu bi morali pripraviti oddaje, v katerih bi poročali o lepih, prijetnih, dobrih dogodkih, v katerih bi pripravljali intervjuje zgolj s pozitivnimi in konstruktivnimi sogovorniki. Seveda pa bi morali razmisliti o tem, ali so te spremembe potrebne in smiselne, najprej opraviti mediji sami, znotraj panoge.

Naloga medijev je še vedno informiranje, toda poskrbeti bi morali, da bo delež dobrih in slabih novic najmanj enak. K temu lahko pripomorejo oglaševalci. Še posebej njih bi moralo zanimati oglaševanje na straneh, kjer prevladujejo dobre novice. Za oglasna sporočila je namreč bolj primeren prostor, zapolnjen z dobrimi novicami. Njihov učinek je zato lahko večji.

Naloga medijev ni samo informiranje, ampak tudi, da bralcem, gledalcem, poslušalcem dajejo tudi energijo in upanje.

IZJAVA DNEVA

»Na svetu so tudi lepe in dobre stvari. Pisanje o njih bo bralcem pomagalo, da ne bodo postali depresivni, jih spodbujalo, da bodo tudi sami ravnali pozitivno in konstruktivno.«

EDWARD DE BONO, zdravnik in psiholog, o tem, zakaj naj mediji objavljajo tudi dobre novice.